

Ny tendens:

Flere og flere ældre bliver på arbejdsmarkedet

En ny tendens har set dagens lys på det danske arbejdsmarked: Flere og flere i starten af 60'erne vælger at arbejde videre til trods for, at de har nået en alder, hvor det er muligt at trække sig tilbage.

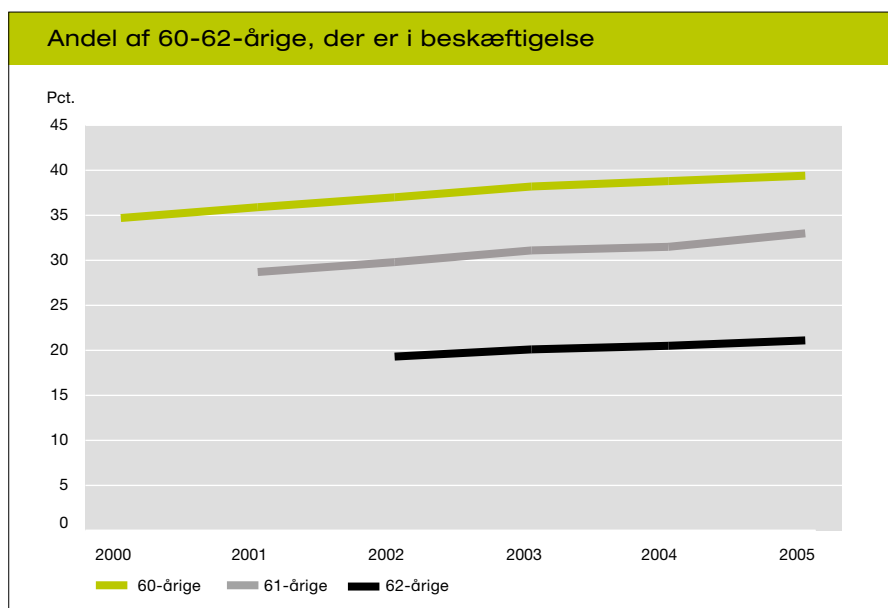
Det viser en ny analyse, som ATP har lavet på baggrund af tal fra Danmarks Statistik. I analysen er der fokuseret på, hvor stor en andel af de 60-, 61-, og 62-årige, der – de seneste år til og med 2005 – er i beskæftigelse.

Tendensen er klar. Siden år 2000 har der været tale om en markant bevægelse i retning af at andelen, der arbejder, stiger år for år. I år 2000 var omkring 35 pct. af de 60-årige i beskæftigelse. I 2005 gjorde det samme sig gældende for 39 pct. af de 60-årige.

Af figuren fremgår, hvor stor en del af samtlige 60-, 61-, og 62-årige, der rent faktisk er i arbejde. For eksempel arbej-

»Politikerne har det lidt som Faktas slogan – Vi vil så gerne have, at du bliver lidt længere – men det er jo ikke sikkert, at danskerne retter sig efter det.«

Professor Peder J. Pedersen



Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik

Anm: Figuren angiver årgangene 1940-1945's beskæftigelsesomfang som henholdsvis 60, 61 og 62-årige.

dede 29 pct. af de, der fyldte 61 år i 2001. Fire år senere, i 2005, var det i sagens natur nogle andre mennesker, som fyldte 61 år. Blandt disse arbejdede flere, nemlig 33 pct.

Reform fra 1999 har haft effekt

I 1999 blev reglerne om efterløn ændret, så man fra da af kun fik fuld efterløn, hvis man først gik på efterløn som 62-årig.

Peder J. Pedersen, professor i velfærdsforskningen ved Institut for Økonomi, Aarhus Universitet, mener, at den øgede beskæftigelsesfrekvens kunne tyde på, at efterlønsreformen fra 1999 har haft en effekt. Men han føjer ekstra forklaringer til: »Politikerne fjernede overgangsydelsen i 1996. Det var en førefterløn, som gjorde det muligt for langtidsledige 50-59-årige at trække sig tidligere fra arbejdsmarkedet.«

► Derudover peger han på, at der især for kvinderne er tale om en såkaldt generationseffekt: »Hver generation af kvinder har en højere erhvervseffekt end tidligere generationer. De har hele deres liv igen været i højere beskæftigelse. Det gælder også, når de nærmer sig pensjonsalderen.«

Fremtiden usikker

Et centralt spørgsmål er naturligvis, om vi kan forvente, at denne udvikling fortsætter i de kommende år. Flere i arbejdet og senere tilbagetrækning er jo noget politikere i årevis har opfordret befolkningen til. Svaret på det spørgsmål er ifølge Peder J. Pedersen et rungende "måske!"

»Det afhænger i høj grad af, om højkonjunktoren fortsætter og af folks egen vil-

je. Generationseffekten og effekten af efterlønsreformen vil klinge af. Og effekten af velfærdsreformen fra 2006 ser vi først om mange år. Politikerne kan opfordre os til mangt og meget. Jeg tror, at det, som skal til, i højere grad er en kombina-

tion af pisk og gulerod end fromme ønsker fra politikerne. Politikerne har det lidt som Faktas slogan – Vi vil så gerne have, at du bliver lidt længere – men det er jo ikke sikkert, at danskerne retter sig efter det,« siger Peder J. Pedersen.

Efterløn – regler og reformer

I 1999 blev folkepensionsalderen nedsat fra 67 år til de nuværende 65 år. Samtidig indførte man modregningsregler, så det blev mindre fordelagtigt at gå på efterløn, før man fylder 62 år.

For at få den fulde sats skal man efter 1999-reformen nemlig være fyldt 62 år.

Velfærdsaftalen fra 2006 vil på sigt hæve efterlønsalderen til 62 år og folkepensionsalderen til 67 år. Det sker fra 2019 og fremefter. På den anden side af 2025 kan efterløns- og pensionsaldrene stige yderligere, de er nemlig gjort afhængige af befolkningens levetid.